

Sygn. akt V GC 623/14 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 marca 2015 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze V Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSR Karolina Krzemińska

Protokolant: sekr. sąd. Ewa Jagieła

po rozpoznaniu w dniu 18 marca 2015 r. w Jeleniej Górze

na rozprawie

sprawy z powództwa H. M.

przeciwko T. W. i B. Z. wspólnikom spółki cywilnej (...) s.c. (...), B. Z.

o zapłatę kwoty 678,84 zł

I. zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 678,84 zł (sześćset siedemdziesiąt osiem złotych osiemdziesiąt cztery grosze) wraz z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 367,47 zł od dnia 12 września 2012 r. do dnia zapłaty,
- 311,37 zł od dnia 04 października 2012 r. do dnia zapłaty,

II. zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 407,00 zł tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 360,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

Sygn. akt V GC 623/14 upr

UZASADNIENIE

Powód H. M. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) wystąpił z powództwem przeciwko pozwanym T. W. i B. Z. wspólnikom spółki cywilnej (...) s.c. (...) domagając się zasądzenia od pozwanych kwoty 678,84 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot : 367,47 zł od dnia 12.09.2012r. do dnia zapłaty i od kwoty 311,37 zł od dnia 04.10.2012r. do dnia zapłaty. Wniósł także o zasądzenie od pozwanych kwoty 40,00 euro przeliczonych na złote polskie według średniego kursu euro ogłoszonego przez NBP w dniu 31.08.2012r. tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności a nadto o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że zbył i wydał pozwanym towary opisane w fakturach vat dołączonych do pozwu a pozwani odebrali je bez zastrzeżeń. Faktury vat określały terminy i sposób zapłaty. Pozwani dokonali zapłaty częściowej w wysokości 2.000 zł na poczet f-ry vat nr (...) i do zapłaty pozostaje z tego tytułu kwota 367,47 zł. Na poczet f-ry vat nr (...) opiekującej na kwotę 311,37 zł nie dokonano wpłat. Powód wzywał pozwanych do zapłaty, jednak bezskutecznie. Żądanie zapłaty kwoty 40 euro znajduje swe oparcie w zgodzie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 08 marca 2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 27 sierpnia 2014r. w sprawie VGNC upr 967/14 Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze V Wydział Gospodarczy zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 678,84 zł wraz z odsetkami dochodzonymi w pozwie oraz kwotę 227,00 zł tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 180,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Od powyższego nakazu zapłaty obaj pozwani złożyli sprzeciwy zaskarżając go w całości.

W swym sprzeciwie pozwany T. W. wniósł o oddalenie powództwa w stosunku do niego i „przekierowanie roszczeń do drugiego współlnika”. Wniósł także o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu sprzeciwu przyznał, że prowadząc działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej wraz z drugim pozwanym nabył od powoda towary handlowe za łączną kwotę 2.367,47 zł i 311,37 zł, co udokumentowane zostało fakturami vat dołączonymi do pozwu z dnia 04.09.2012r. i 26.09.2012r. W dniu 12.09.2012r. współlnik B. Z. złożył wypowiedzenie udziałów w spółce cywilnej i trwale zaprzestał świadczenia pracy na jej rzecz oraz odmówił solidarnej zapłaty zobowiązań spółki. Faktury zostały wystawione w dniu wysyłki towaru natomiast zamówienie na s., na które zostały wystawione faktury vat, nastąpiło przed wypowiedzeniem udziałów w spółce przez B. Z.. Pozwany wystąpił do powoda z propozycją zwrotu nabytych towarów, jednak powód nie wyraził na to zgody. Pozwany sprzedał część towarów aby pozyskać środki na spłatę zobowiązań spółki i w ten sposób dokonał w dniach 18.11.2012r. oraz 19.02.2013r. przelewów na kwoty po 1.000 zł. Wielokrotnie monitował również drugiego ze współlników o konieczność uregulowania pozostałej części długu jednak bezskutecznie. W Prokuraturze Rejonowej w Koszalinie toczy się postępowanie przeciwko B. Z. o wyłudzenie i działanie na szkodę spółki, zaś przed Sądem Gospodarczym w Koszalinie sprawa o podział majątku spółki cywilnej. Pozwany W. wskazał również, iż aktualnie nie posiada żadnych środków na zapłatę, gdyż przebywa na rencie i nie może podjąć zatrudnienia z uwagi na stan zdrowia, zaś drugi współlnik posiada stałe dochody i do dnia dzisiejszego nie uczestniczył w żadnym stopniu w spłacie zobowiązań w stosunku do powoda.

W swym sprzeciwie pozwany B. Z. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wniósł o przekazanie sprawy do wydziału cywilnego wskazując, że sprawami gospodarczymi są tylko sprawy pomiędzy podmiotami, które w chwili wniesienia pozwu są przedsiębiorcami, zaś pozwany od 13.09.2012r. nie prowadzi działalności gospodarczej, co wynika z załączonego wydruku z CEIDG. Podniósł również zarzut braku legitymacji procesowej biernej pozwanych. Wskazał, że wierzytelność dochodzona przez powoda powstała po powstaniu spółki cywilnej pomiędzy pozwanymi. Jest ona podzielna zgodnie z art. 379§2 kc i dzieli się na tyle części ilu jest dłużników, dlatego każdy z pozwanych byłby ewentualnie odpowiedzialny za część dochodzonej przez powoda wierzytelności a nie za całość. „Nie można tu mówić o solidarności pomiędzy pozwanymi, ponieważ ta wynika z wyraźnego przepisu ustawy a nadto w stosunkach obligacyjnych elementy współzobowiązania występują jedynie w odniesieniu do świadczenia niepodzielnego (art. 381 kc). Dlatego powód winien był wskazać w jakich częściach domaga się od każdego z pozwanych zapłaty dochodzonej wierzytelności. Wniósł także o zawieszenie niniejszego postępowania do czasu rozstrzygnięcia sprawy o podział majątku wspólnego pozwanych toczącej się przed Sądem Gospodarczym w Koszalinie. Wskazał ponadto, że powód nie wykazał swego żądania zgodnie z art. 6 kc, gdyż sama faktura jest dokumentem księgowym i nie kreuje zobowiązania. Pozwany zaprzeczył aby zamawiał i odebrał towary, które wskazane są na załączonych przez powoda fakturach. Podniósł, że nie ma wiedzy na temat zamówień dokonywanych pozwanego W., zaś faktura vat nr (...) z dnia 26.09.2012r. została wystawiona po wypowiedzeniu udziału w spółce w dniu 12.09.2012r. Ponadto powód nieprawidłowo wyliczył odsetki za opóźnienie w zapłacie należności.

W dalszych pismach procesowych strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód w ramach prowadzonej działalności sprzedał i wydał pozwanym towary o za kwoty:

- 2.367,47 zł, której termin płatności ustalono na dzień 11.09.2012r., co stwierdzone zostało fakturą vat nr (...) z dnia 04.09.2012r. wystawioną w oparciu o zamówienie z dnia 08.08.2012r.,

- 311,37 zł, której termin płatności ustalono na dzień 03.10.2012r., co stwierdzone zostało fakturą vat nr (...) z dnia 26.09.2012r. wystawioną w oparciu o zamówienie z dnia 04.09.2012r.

okoliczności częściowo niesporne

a nadto

dowód: - faktura vat nr (...) – k. 18-19 akt

- faktura vat nr (...) – k. 18-19 akt

W piśmie z dnia 12.09.2012r. pozwany B. Z. złożył oświadczenie o wypowiedzenie udziału w spółce cywilnej (...) s.c. (...), B. Z. z ważnych powodów, tj. ciężkiej choroby współnika uniemożliwiającej dalsze wspólne prowadzenie działalności gospodarczej oraz poważnych niemożliwych do przewyciężenia nieporozumień między współnikami.

dowód: - pismo z dnia 12.09.2012r. – k. 33 akt

W dniach 18.11.2012r. i 19.02.2013r. na poczet należności wynikającej z faktury vat nr (...) pozwany T. W. uiścił łącznie kwotę 2.000 zł.

okoliczność niesporna

a nadto

dowód: - potwierdzenia przelewów – k. 41,42 akt

Pismami z dnia 23.10.2013r. i 17.03.2014r. powód wzywał pozwanych do zapłaty pozostałych do zapłaty kwot wynikających z w/w faktur vat, jednak bezskutecznie.

okoliczność niesporna

a nadto

dowód: - wezwania do zapłaty wraz z potwierdzeniami odbioru –

k. 21-22 akt

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Zgodnie z treścią art. 535 kc przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.

W przedmiotowej sprawie powód w celu wykazania zasadności swego roszczenia powołał dowody z dokumentów w postaci faktur vat stwierdzających fakt zawarcia z pozwanymi umów sprzedaży. Sąd podziela przy tym pogląd prezentowany przez pełnomocnika pozwanego B. Z. odnośnie tego, iż faktura vat sama w sobie kreuje zobowiązania, tym niemniej nie oznacza to, iż jest ona pozbawiona mocy dowodowej. Wiarygodność takiego dokumentu ocenia być musi w kontekście stanowiska prezentowanego przez samych pozwanych oraz przy uwzględnieniu znajomości zasad funkcjonowania obrotu gospodarczego.

W okolicznościach niniejszej sprawy pozwany T. W. przyznał, iż w ramach prowadzonej spółki cywilnej pod nazwą (...) s.c. T. W. B. Z. zawarł z powodem umowy sprzedaży, stwierdzone fakturami vat dołączonymi do pozwu, potwierdził także fakt otrzymania towaru szczegółowo wymienionego w tych fakturach. Nie kwestionował również wysokości ceny kupna. Pozwany W. przyznał więc wszystkie fakty, na które wskazuje treść przedstawionych przez powoda dokumentów prywatnych w postaci faktur vat.

Powyższe skutkowało powstaniem po stronie pozwanych jako nabywców obowiązku zapłaty ceny kupna za nabyty towar.

Należy bowiem podkreślić, iż zgodnie z treścią art. 866 kc w braku odmiennej umowy lub uchwały wspólników każdy wspólnik jest umocowany do reprezentowania spółki w takich granicach, w jakich jest uprawniony do prowadzenia jej spraw. W myśl zaś art. 865§2 zd. 1 kc każdy wspólnik może bez uprzedniej uchwały wspólników prowadzić sprawy, które nie przekraczają zakresu zwykłych czynności spółki.

Z art. 866 kc wynika więc domniemanie, że każdy wspólnik jest umocowany do reprezentowania spółki w sprawach nie przekraczających zwykłego zarządu. Do takich zaś spraw, mając na uwadze niewielką wartość zakupionych od powoda towarów, można zaś niewątpliwie zaliczyć zawarcie umów sprzedaży w niniejszej sprawie.

Dlatego też fakt, iż pozwany B. Z. zaprzeczył aby składał powodowi zamówienie na towary objęte fakturami vat dołączonymi do pozwu oraz dokonywał ich odbioru, nie może skutkować zwolnieniem go z zobowiązania wobec powoda. Zgodnie z tym co wyżej wskazano czynności, tych mógł bowiem w imieniu spółki cywilnej dokonać drugi z pozwanych T. W..

Podstawę solidarnej odpowiedzialności pozwanych stanowił przepis art. 864 kc, zgodnie z którym za zobowiązania spółki cywilnej jej wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie. (...) spółka cywilna nie ma podmiotowości prawnej, to użyty w art. 864 k.c. zwrot "zobowiązanie spółki" tylko skrótem językowym i oznacza on, że są to wspólne zobowiązania wszystkich wspólników "jako wspólników", odrębne od ich zobowiązań osobistych. Za zobowiązania takie wspólnicy odpowiadają solidarnie. Jest to więc wypadek zobowiązania solidarnego wynikającego z ustawy, a nie z czynności prawnej (art. 369 k.c.). Wprowadzenie solidarnej odpowiedzialności wspólników spółki cywilnej uzasadnione jest ich wspólną sytuacją prawną, której źródłem jest wspólnie przez nich realizowany cel gospodarczy. Jeśli zatem jeden ze wspólników odpowiada za powstały dług, to drugi ze wspólników nie może być wyłączony z tej odpowiedzialności, skoro ustawodawca uczynił ich dłużnikami solidarnymi. Przy przyjęciu odwrotnego punktu widzenia istota odpowiedzialności z art. 864 k.c. zostałaby przekreślona.

Należy przy tym zaznaczyć, iż żądanie solidarnego zasądzenia kwot dochodzonych pozwem zostało w sposób jednoznaczny sprecyzowane przez pełnomocnika powoda na rozprawie w dniu 11.03.2015r.

Nie zasługiwał również na uwzględnienie podnoszony przez pozwanego B. Z. zarzut dotyczący wystawienia faktury vat nr (...) z dnia 26.09.2012r. już po wystąpieniu przez niego ze spółki cywilnej.

W pierwszej kolejności należy bowiem wskazać, iż pozwany Z. nie wykazał, zgodnie z treścią art. 6 kc, kiedy ze spółki tej wystąpił. Jedynym dowodem na tą okoliczność było bowiem jego oświadczenie datowane na dzień 12.09.2012r. W myśl zaś art. 61§1 zd.1 kc oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. A zatem nie data sporządzenia przez pozwanego Z. oświadczenia o wypowiedzeniu udziału w spółce cywilnej przesądzała o momencie jego wystąpienia ze spółki na podstawie art. 869§2 kc i w konsekwencji skutkowało jej rozwiązaniem, lecz moment zapoznania się z tym oświadczeniem przez drugiego ze wspólników.

Niezależnie od powyższego, dla kwestii istnienia odpowiedzialności pozwanego Z. za zobowiązania spółki cywilnej istotne znaczenie miał fakt jego uczestnictwa w spółce w momencie powstania zobowiązania stwierdzonego następnie sporną fakturą vat, nie zaś w momencie wystawienia tejże. Jak bowiem słusznie wskazał pozwany samo wystawienie faktury vat nie kreuje zobowiązania. Do jego powstania, tj. do zawarcia umowy sprzedaży konieczne jest złożenie

zgodnych oświadczeń woli przez obie strony umowy. W okolicznościach przedmiotowej sprawy - jak wynika z treści faktur vat oraz treści sprzeciwu pozwanego T. W. - do zawarcia umowy doszło w wyniku złożenia zamówienia przez pozwanego i jego akceptacji przez stronę powodową (tj. w trybie złożenia oferty i jej przyjęcia art.66 i nast. kc). Pozwany T. W. wskazywał przy tym, iż złożenie zamówień odbywało się przed datą napisania przez pozwanego Z. oświadczenia o wypowiedzeniu jego udziału w spółce a fakt ten wynika również z treści złożonej faktury vat.

Sąd oddalił również wniosek pozwanego Z. o zawieszenie niniejszego postępowania z uwagi na toczące się postępowanie o podział majątku spółki. W ocenie Sądu przebieg postępowania działowego nie wywiera bowiem żadnego wpływu na rozpoznanie niniejszej sprawy. Przedmiotem podziału mogą być bowiem jedynie aktywa spółki, zaś przedmiotem ewentualnych rozliczeń pomiędzy wspólnikami spłacone dotychczas zobowiązania spółki. Wierzytelności osób trzecich (pasywa) nie są przedmiotem podziału, zaś ewentualne uzgodnienia czynione pomiędzy wspólnikami w kwestii ich przyszłej spłaty nie wywierają skutków w stosunku do ich wierzycieli.

Za irrelevantne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy sąd uznał również zarzuty zawarte w sprzeciwie T. W., tj. dotyczące toczącego się przeciwko pozwanemu Z. postępowania karnego o wyłudzenie i działanie na szkodę spółki, braku środków finansowych na spłatę zobowiązania czy też częściowej spłaty zobowiązań przez pozwanego W. i braku partycypowania w tej spłacie przez pozwanego Z..

Mając powyższe względy na uwadze sąd zasądził na rzecz powoda w punkcie I wyroku sumę kwot: 367,47 zł tytułem pozostałej do uiszczenia ceny kupna stwierdzonej faktura vat nr (...) oraz 311,37 zł tytułem ceny kupna stwierdzonej faktura vat nr (...).

O odsetkach ustawowych od zasądzonych kwot orzeczono na podstawie art. 481§1 i 2 kc mając na uwadze terminy płatności wynikające z faktur vat.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98§1 i 2 kpc.

Na koszty te składały się opłata od pozwu w wysokości 30 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł a także wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 360 zł, tj. podwójnej stawki minimalnej wynikającej z §6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.02.163.1349 ze zm.). Za przyznaniem pełnomocnikowi powoda wynagrodzenia w wysokości podwójnej stawki minimalnej przemawiał, w ocenie Sądu, udział w rozprawie sądowej, w zastępstwie pełnomocnika głównego prowadzącego kancelarię w M., pełnomocnika substytucyjnego z miejscowości będącej siedzibą sądu orzekającego. Taka taktyka procesowa była ekonomicznie uzasadniona, nie skutkowała bowiem koniecznością obciążenia pozwanych obowiązkiem zwrotu kosztów dojazdu na rozprawę pełnomocnika powoda.

Sąd nie uwzględnił natomiast wśród kosztów procesu równowartości kwoty 40 euro, której dochodził powód na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U.2013.403). Zgodnie bowiem z art. 15 ust. 1 w/w ustawy do transakcji handlowych zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. W okolicznościach przedmiotowej sprawy z uwagi na datę zawarcia umowy przypadającą przed dniem 28.04.2013r. (tj. przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 8 marca 2013r.) zastosowanie znajdowała więc ustawa z dnia 12 czerwca 2003r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U.2003.139.1323), w której brak było odpowiednika art. 10 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. przewidującego rekompensatę za koszty odzyskiwania należności w wysokości 40 euro.

Dlatego też orzeczono jak w punkcie II wyroku.